

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/27/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215206916
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4215206916.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. Z., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: Z. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XXX a C. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XXX, zast. JUDr. Robertom Schuchmannom, advokátom so sídlom v Komárne, M. R. Štefánika 6, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 21. apríla 2015 č. k. 9P/110/2015-6, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Matka návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, doručeným súdu prvého stupňa dňa 21. 04. 2015, žiadala dočasne upraviť styk s maloletým C. Z. tak, že bude oprávnená sýkať sa s maloletým dieťaťom každý týždeň od piatku 16.00 hodiny do nedele 18.00 hodiny s tým, že si dieťa v uvedený čas v piatok prevezme v mieste bydliska otca maloletého dieťaťa a v nedeľu v uvedený čas riadne a včas vráti otcovi dieťa, počnúc odo dňa vykonateľnosti uznesenia o nariadenom predbežnom opatrení.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým matke dočasne upravil styk s maloletým C. Z., nar. XX. XX. XXXX tak, že matka je oprávnená sa s ním stretávať každú páru sobotu v mesiaci od 10. 00 hodiny do nedele 16.00 hodiny. Súčasne uložil otcovi povinnosť dieťa pripraviť a odovzdať ho matke v mieste bydliska maloletého a matke uložil povinnosť dieťa otcovi riadne a včas vrátiť v mieste bydliska maloletého. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanovením § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f/ OSP. Poukázal na to, že matka vo veci vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 9P/95/2015 žiadala predbežným opatrením zveriť maloletého do svojej starostlivosti. Súd uznesením zo dňa 13. 04. 2015 jej návrh zamietol. Uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Vo veci sp. zn. 9P/95/2015 sa nachádzajú aktuálne správy zo šetrenia pomerov u oboch rodičov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno. Zo správy úradu vyplynulo, že otec s maloletým dieťaťom obývajú dom vo vlastníctve starej matky maloletého dieťaťa, ktorý je zariadený prakticky a účelne, vhodným nábytkom. Vzťah maloletého dieťaťa k otcovi je podľa pozorovania úradu veľmi dobrý, maloletý je na otca citovo naviazaný. V čase šetrenia bolo maloleté dieťa čisté, spokojné a túlilo sa k otcovi. Čistota a poriadok v domácnosti boli na veľmi dobrej úrovni, potraviny a šatstvo pre maloleté dieťa boli zabezpečené v potrebnom množstve a kvalite. Matka maloletého dieťaťa obýva so svojimi dvomi maloletými dcérami štvorizbový byt, ktorý je prakticky a účelne zariadený. Matka má vytvorené vhodné podmienky aj pre výchovu a starostlivosť o maloletého C.. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že návrh na vydanie predbežného opatrenia je dôvodný. Zo spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P/95/2015, zo správ zo šetrenia pomerov u oboch rodičov, ako aj zo samotného návrhu matky vyplýva, že rodičia maloletého spolu od 30. 03. 2015 nežijú v jednej domácnosti a matka nemá zabezpečený pravidelný kontakt s maloletým. Naopak, od 30. 03. 2015 sa s ním vôbec nevie kontaktovať, nakoľko jej to otec maloletého neumožňuje. Preto je potrebná dočasná úprava styku matky s maloletým, aby ich citové väzby až do rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností

zostali zachovaní. Súd upravil dočasne styk matky dvakrát mesačne od soboty 10.00 hodiny do nedele 16.00 hodiny, pričom súd prihliadol na tú skutočnosť, že matka a dieťa doposiaľ žili od jeho narodenia v spoločnej domácnosti a vzdialenosť medzi bydliskami rodičov V. - Y. je 29 kilometrov. Preto súd upravil styk matke aj s prespaním maloletého u nej v domácnosti na jednu noc.

Uznesenie súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním otec, domáhajúc sa ním zmeny napadnutého rozhodnutia a zamietnutia návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia. V podanom odvolaní uviedol, že nesúhlasí s argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v napadnutom rozhodnutí. Okolnosti, za ktorých došlo k prerušeniu spolužitia s matkou boli iné, než uviedla matka v návrhu na začatie konania. Dňa 30. 03. 2015 matka bez akýchkoľvek predchádzajúcich vážnejších nedorozumení opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa k svojim rodičom do Y. č. d. XXX. Po opustení spoločnej domácnosti podala matka návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v zmysle ktorého žiadala, aby Okresný súd Komárno zveril maloletého C. Z. do jej osobnej starostlivosti. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 9P/95/2015, pričom Okresný súd Komárno návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, a to uznesením 9P/95/2015 zo dňa 13. 04. 2015. Skutočnosť je taká, že matka maloletého dieťaťa opustila spoločnú domácnosť po dôkladnom zvážení celej situácie, dôvod, prečo sa rozhodla opustiť spoločnú domácnosť, mu neoznámila. Jej odchodu zo spoločnej domácnosti predchádzalo prepísanie rodičovského príspevku na maloletého C. na otca, k čomu došlo po ich vzájomnej dohode v priebehu mesiaca marec 2015. Otec ďalej uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu matka v návrhu tvrdí, že sa ho veľmi bojí, nakoľko vraj existuje znalecký posudok, v ktorom je konštatované, že je psychopaticky štruktúrovaná, emočne nezrelá osobnosť. Jedná sa o ničím nepodložené a zavádzajúce tvrdenia. Taktiež nie je pravdou, že matku k dieťaťu nepúšťa a že nie je možné uzavrieť s ním dohodu o stretávaní sa so synom. Na všetky návrhy matky pozitívne reagoval, keďže je ochotný s matkou sa na kontaktoch so synom dohodnúť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje návrh na nariadenie predbežného opatrenia za nedôvodný a predčasný.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že dňa 13. 05. 2015 o 14.00 hodine sa na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno dostavil otec z dôvodu, aby uviedol, ako prebieha styk mal. C., nar. XX. XX. XXXX s matkou. Otec uviedol, že prvýkrát od nariadenia predbežného opatrenia sa mala matka stretnúť s maloletým dňa 02. 05. 2015, avšak matka sa so synom nestretla z dôvodu, že otec musel odcestovať na východ Slovenska na pracovné stretnutie a deti musel vziať so sebou. To, že musel odcestovať, matke neoznámil. Dňa 14. 05. 2015 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno telefonicky kontaktoval s matkou maloletého za účelom zistenia, ako prebieha jej styk s maloletým C. po nariadení predbežného opatrenia súdom. Matka uviedla, že v zmysle predbežného opatrenia sa mala prvýkrát stretnúť so synom 02. 05. 2015. Keď však išla do V. nikto nebol doma, pričom neskôr zistila, že otec spolu s deťmi bol v Kauflande v Komárne.

Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 2012 ods. 2 písm. a/ OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 7 OSP súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere;
- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti,
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje;
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde;
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.
- g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.
- h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci ide o nariadenie predbežného opatrenia podľa § 74 ods. 1 OSP, t.j. pred začatím konania vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. Z., nar. XX. XX. XXXX.

Zmyslom každého predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Je to procesný inštitút, ktorý umožňuje rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením predbežného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré vyžadujú dočasnú úpravu, táto dočasná úprava je potrebná, pričom v právnych vzťahoch účastníkov sa ňou nevytvorí nenávratný stav a zároveň neprimeraným spôsobom sa nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Naviac, predbežné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 76 ods. 1 OSP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákomom o rodine. Dôkazná povinnosť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia spočíva výlučne na navrhovateľovi, pričom unesenie dôkazného bremena predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie svojho nároku. V konaniach, ktoré môžu začať aj bez návrhu (§ 81 ods. 1 OSP) a predovšetkým v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, súd na základe vlastných zistení starostlivo uváži, či záver o splnení všetkých zákonných podmienok na nariadenie predbežného opatrenia sa opiera o bezpečné skutkové zistenia.

V ustanovení § 76 ods. 1 OSP je vypočítaný obsah predbežných opatrení len príkladmo, čo je vyjadrené slovom "najmä". Pri nariaďovaní predbežného opatrenia musí súd vždy vziať do úvahy to, že takéto opatrenie upravuje pomery len predbežne, alebo že zaisťuje nároky dosiaľ právoplatne nepriznané. Zákon rozlišuje dve skupiny predbežných opatrení: a/ predbežné opatrenia, ktorých účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Potreba takejto dočasnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a dočasná úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia, ktoré majú zaisťiť výkon súdneho rozhodnutia, ak je obava, že by tento výkon bol ohrozený. Pri oboch skupinách

predbežných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je predbežné opatrenie potrebné.

Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP na tieto dôvody ďalej odkazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd zvyrazňuje, že po oboznámení sa s obsahom spisu, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že za daného stavu matka ako navrhovateľka predbežného opatrenia osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov k maloletému C. Z. nar. XX. XX. XXXX, a to vo forme úpravy styku s maloletým. Odvolací súd, zhodne so súdom prvého stupňa, dospel k záveru, že v danej právnej veci je dôvodné upraviť styk matky s maloletým synom predbežným opatrením a to v rozsahu, ako vyplýva z napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu súdu prvého stupňa je zrejmé, že rodičia maloletého C. od 30. 03. 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, pričom maloletý C. sa nachádza v starostlivosti otca, s ktorým obýva dom vo vlastníctve starej matky maloletého dieťaťa a matka maloletého spolu so svojimi dvoma maloletými dcérami býva v štvorizbovom dome vo vlastníctve starých rodičov maloletého dieťaťa z matkinej strany na adrese Y. XXX. Z obsahu spisu (z pripojených správ zo šetrenia pomerov realizovaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno) je rovnako zrejmé, že obaja rodičia majú vytvorené podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého C.. Vzhľadom na okolnosti tejto veci, keď rodičia maloletého C. prerušili spolužitie, pričom k dohode rodičov o stretávaní sa matky s maloletým C. nedošlo, je možné konštatovať, že za jediný prostriedok, ktorým matka môže dosiahnuť stretávanie sa so synom, možno považovať predbežnú úpravu vo forme uznesenia súdu o predbežnom opatrení. I s poukazom na najlepší záujem dieťaťa, ktorý je potrebné považovať za primárny, je namieste, aby matka a dieťa mali možnosť do skončenia konania vo veci samej stretávať sa v takom rozsahu, ako vyplýva z nariadeného predbežného opatrenia, keď v danom prípade možno konštatovať, že výlučne predbežnou úpravou pomerov účastníkov si matka môže účinne zabezpečiť kontakt so synom v primeranom rozsahu a to takom, aby tento pozitívne ovplyvnil vzťah syna a matky do budúcnosti. Je predovšetkým v záujme maloletého C., aby sa jeho vzťah s matkou neprerušil a do budúcnosti sa formoval a upevňoval, z ktorého dôvodu je potrebné, aby matka mala možnosť so synom sa v primeranom rozsahu stretávať. I keď otec v podanom odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je predčasné, nakoľko s matkou by sa na jej stretávaní sa so synom vedel dohodnúť, napriek takémuto jeho tvrdeniu sa ani v poradí prvé stretnutie matky so synom po rozhodnutí súdu o nariadení predbežného opatrenia neuskutočnilo z dôvodu, že otec sa na adrese bydliska maloletého spolu s maloletým nezdržoval, o ktorej skutočnosti matku neinformoval. I s ohľadom na uvedené potom konštatovanie otca o možnosti dohody s matkou o styku so synom možno považovať za účelové, keď z obsahu spisu je zrejmé, že i napriek nariadenému predbežnému opatreniu sa stretnutie matky so synom neuskutočnilo. Rovnako zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, doručenej súdu prvého stupňa dňa 19. 05. 2015, vyplýva, že i následné stretnutie matky so synom (dňa 16. 05. 2015) sa neuskutočnilo a medzi rodičmi maloletého C. došlo pred bydliskom maloletého ku konfliktu, za asistencie polície. I z uvedeného je zrejmé, že otcom prezentovanú snahu o dohodu s matkou na stretávaní sa matky so synom nie je za danej situácie možné považovať za reálnu. Preto súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, keď nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk matky so synom v takom rozsahu, aby sa dosiahol účel predbežnej úpravy, t.j. zabezpečenie kontaktu matky so synom v rozsahu, ktorý možno z hľadiska vzájomných vzťahov a okolností tejto veci považovať za nevyhnutný, do rozhodnutia súdu vo veci samej. K ďalším odvolacím dôvodom otca, ohľadne okolností prerušenia spolužitia rodičov maloletého C., odvolací súd udáva, že tieto sú z hľadiska posúdenia dôvodnosti navrhovanej predbežnej úpravy pomerov vo forme predbežného opatrenia právne bezvýznamné. Záverom odvolací súd dáva do pozornosti rodičom maloletého C., že ich primárnym záujmom, ako i spoločnou zodpovednosťou, z hľadiska zdravého fyzického a psychického vývoja ich dieťaťa, by malo byť to, aby sa ich vzájomné vzťahy upravili do tej miery, že by minimalizovali konfliktné a konfrontačné situácie a aby obaja za akejkoľvek situácie, v ktorej sa nachádzajú, primárne sledovali najlepší záujem dieťaťa.

S poukazom na vyššie uvedené okolnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.